به ناوی کوردستانی گەوره .
soransa@hotmail.com

بیست کەسایەتی مەزنی کورد : .... ح س. سۆران .

هەر وەک گشتمان یەکجار باش دەزانین ، گەلی بە جەوهەر و جوامێری کورد، کەسایەتی گەوره و مەزنی زۆر لێ هەڵ کەوتوە ، بەڵام لە بەر نەبوونی سەربەخۆیی و بێ دەرەتانی ، یا ناویان لە مێژوی کورد دا تۆمار نەکراوە ، یا ئەگەر تۆماریش کرابێ ، بە ناوی گەلانی دیکەوە ، ناویان دەرکردوە و ناسراون . بۆ وێنە ، هەر تەنیا لە شاری دینەوەری کن کرماشان ، بە دەیان زانای مەزنی کورد رەگەزی کورد زمان بو'ون { بوون } ، کە ناویان بە فارس و عارەب و شتی دیکە دەرچوە ؛ و چون نووسراوەکانیشیان بە زمانگەلی فارسی و عارەبی و شتی وان ، ئیدی بە جارێک لە دەستی کورد دەرچو'ون {درەرچوون} و ئە وخۆشەویستانەش ، وەک وڵاتی کوردستانی گەوەره تەواو لێمان داگیر کراون . یا بۆ وێنە ، لە بواری رامیاری دا ، کەسانی وەک سەڵاحەددیننی ئەییوبی ، کەریم خانی زەند ، عەزیزخان سەردار و کێ و کێمان بوە ، کە بەداخەوە بوونەتە کەرەسەی لاوەکی و بیانی و کارێکیان بۆ کورد پێ نەکراوە . ئێستاش ، لە بواری زانست ، تێکنۆلۆژی ، وەرزش و ئەوانە دا ، دیسانەوە زۆر لە مرۆڤگەلی لێ هاتو و بلیمەتی کورد ، دروشمی بیانیان لێ دەدرێ و کەم کەس دەزانێ کوردن .

بەڵام ، لەگەڵ ئەم تەنگوچەڵەمە چەتوونەش دا ، تاقل و تۆقل مرۆڤی وامان بوە ، کە نەکەوتوونەتە بەر راماڵ و هێرشی رفاندنی بیانی ، " هایجاک " نەکراون و ناوی پیرۆزیان هەر بە کوردی ماوەتەوە و خزمەتەکانیان لە پێناو نەتەوەی خۆیان دا بوە ، کە بۆ وێنە ، ناوی بیست نەفەر لەمانەتان ، وەک مرۆڤی پلە یەکی کورد پێشکەش دەکەم :

1- دیاکۆ ، قەڕاڵی دێرین و مەزنی کورد .
2- ئەحمەدی خانی ، هۆنەری نیشتمانی .
3- شەرەف خانی بتلیسی ، مێژو نووس .
4- شێخ عوبەیلای شەمزینی ، رێبەری رامیاری کوردستانی گەوره، لە باکوور .
5- شێخ سەعیدی پێران ، رێبەری رامیاری لە باکووری کوردستان .
6- حاجی قادری کۆیی ، هۆنەری نیشتمانی .
7- مەلا خدری ناڵی ، هۆنەری کلاسیک .
8- جێنێڕال ئیحسان نووری ، رێبەری کۆماری ئاراڕات .
9- مەلا مستەفا بارزانی ، سەرۆکی بزووتنەوەی رزگاری خوازی لە باشوور .
10-مەلیک مەحموود ، پادشای باشووری کوردستان .
11-سمایل ئاغا سمکۆ ، رێبەری کوردی رۆژهەڵات .
12- تۆفیق پێرە مێرد ، فەیلەسووف ، زانا ، رزگاری خواز ، هۆنەر و ...

13- قانع مەریوانی ، هۆنەری نیشتمانی .
14-پێشەوا قازی محەممەد ، سەرۆک کۆماری کوردستان ، لە مەهاباد .
15-عەبدوڵلا بەگ گۆران ، هۆنەری نوێ / کلاسیک .
16-مەلا عەبدولکەریم مودەڕڕیس ، نووسەر ، لێکۆڵەر و زانا .
17-هەژار موکوریانی ، هۆنەر ، نووسەر ، زمانەوان و ...
18-هێمن موکوریانی ، هۆنەری نیشتمانی .
19-دوکتور ع . ر . قاسملو ، رێبەری رامیاری لە رۆژهەڵات .
20- سەرۆک ئاپۆ ، رێبەری رامیاری کوردستانی گەورە ، لە باکوور .

تێبینی : لەوەی کە نەمتوانی لەم نووسراوە کورتە دا ، ناوی تەواوی ناودارنی کورد جێ بکەمەوە ، داوای لێبووردن دەکەم . ئامانج لە نووسینی ئەم نووسراوەیە ئەمە بو ، کە وەک مشتێک لە گشتێک ، ناوی پیرۆزی هێندەێک لەو کوردانە بنووسم ، کە لە کاکەشانی گەشی ئاسمانی کوردستان دا ، ئەستێرەیەکی پڕشنگ دار بوون ، بۆ خزمەت بە گەلی خۆیان ، تا بە تایبەت دۆستانی گەنج و لاو بیخوێننەوە و ببێتە پاڵپێوەنەرێک ، تا ئەوانیش رێگەی ئەو مرۆڤە هەڵکەوتوانە بگرنە بەر و بزانن کە هیچ نەتەوەیەک ، خزمەتگوزارانی خۆی لە یاد ناکا و - نامرن ئەوانەی لە دڵی میللەتا ئەژین .

ئێستا لەم رێبازەدا ، هۆنراوەیەکی خۆمتان پێشکەش دەکەم ، بە ناوی زینی زەمان :

زيني زةمان :

مةوتةني من سةرفةرازة ، دوندي هةورازم هةيه
زةردي بةرز و شاخي تةرزو جةننةتي نازم هةية

كاتث يادي كثوي گؤيژة و ئةزمةر و شاهؤ ئةكةم
وةك پةپوولةي زايري شةم، عةزمي پةروازم هةية

زثدةكةم زيني زةمانة ، من مةمي بؤتاني ئةو
زةمزةمي زةنوثري زاب و دةشتي دريازم هةية

ميللةتي من كؤمةصثكه سةرگوصي باغي جيهان
پياوي چاك و لاوي پاك و كيژي تةننازم هةيه

فةخري ناوي ئةردةصان و موكري و بابان ئةكةم
خاني لةپزثذ و بوداق و ميري پثبازم هةية

هؤنةري هؤزث هةزارم بؤية وا ناوم گومة
سةد هونةرمةند و ئةديبي شاز و بثنازم هةية

من كة غةوواسم لة بةحري قووصي قامووسي گةلم
گةوهةري نابي بةديع و گةنجي ئةلفازم هةية

ئةز لة جثگةي كةشكة خؤرة و داصي چرچ و كوندةبو
سةقر و شمقاذ و شةهثن و شاهةصو و بازم هةية

وثژةراني نوكتةزان و نووسةراني بةرزةبير
بولبولاني نةغمة خواني نةغمة پةردازم هةية

دةنگي شثعري دصنةوازم وا كپ و ئةسپايية
باوةكو پسپؤذي سازم ، سازي ناسازم هةية

گةر بة عةستةم بيدذثنن لاپةذةي پةردةي دصم
سةد پةژارة و رةمزي گةورةو رازي دةمسازم هةية

من لة جثگةي بووكي شووشة و ئةسپي كاية و رةوذةوة
بؤ مناصاني وصاتم، ميت و گةصوازم هةية

خاوةني قامي قةتار و دمدم و سوارؤ منم
پذ بة كةصوث بةيت و باو و شثعر و ئاوازم هةية

چانيه چاچا و برةيك و راكي و تانگؤ و تويست
چؤپي و رؤينة و شثخاني و نةزمي سثبازم هةية

پةيذةوي ئةفكاري خةصك و خووخدةي بثگانة نيم
مةكتةبثكي تازة ساز و *خاسة رثبازم* هةية

عاشقثكي سينةچاكي خاكي سؤرانم ئةمن
وةك مةسيحا وةختي وةسفي سيحر و ئيعجازم هةية

ح . س. سوران تاران - 7 ی رەزبەری 2705